

GASK
GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Petr Válek

Petr Válek
Nadivoko / Untamed
22. 3. — 23. 8. 2026

Výstava *Nadivoko* představuje tvorbu Petra Válka jako komplexně psychedelický a fantasmagorický svět obrazů, zvuků, objektů a performativních situací, v němž se paměť, hra, humor a temnota přirozeně prolínají. Válek není umělcem jedné disciplíny ani jednoho média – jeho práce vyrůstá z dlouhodobé, intuitivní praxe na pomezí výtvarného umění, hudby, performance a brikoláže. Charakteristická je pro něj práce „nadivoko“: mimo akademické systémy, mimo technickou dokonalost, ale s výrazným osobním řádem a vnitřní logikou.

Významnou roli v jeho tvorbě hraje prostředí, v němž žije a pracuje – rodný dům v Loučné nad Desnou, kraj Jeseníků a Sudet, periferie bez monumentalizace, ale s intenzivní historickou stopou a specifickou poetikou. Jedna z linií výstavy se odehrává v Experimentálním prostoru barokního sklepení, kde Válek představuje sérii černobílých fotografií vytvořených ve spolupráci s umělou inteligencí. Tyto obrazy nepracují s tradiční pamětí místa, ale odkazují k autorovým vzpomínkám na dětství, jež jsou míseny se smyšlenou, halucinogenní a emocionálně naléhavou realitou. Pohraničí se zde objevuje jako krajina ticha, opuštěnosti a zvláštní krásy, filtrované dětskou optikou, v níž se mísí hrůza, hra, groteska a absurdní humor. AI zde není technologickou atrakcí, ale nástrojem iluze – generuje skutečnost, která nikdy neexistovala, a přesto působí nepříjemně přesvědčivě. Záměrně zobrazovaná nedokonalost, patina, šum a rozpad jsou nedílnou součástí této estetiky.

Samotný prostor sklepení se stává spoluautorem instalace. Kamenná struktura, chlad, ponurost a křížový půdorys vytvářejí téměř rituální prostředí, připomínající kryptu jakési reziduální minulosti. Proměnlivost instalace v průběhu výstavy (obměna proběhne v červnu po zvukovém festivalu A Day of Sound) dále zdůrazňuje nestálost obrazů i neustálé přepisování dějin.

Druhá část výstavy se odehrává v kontrastním prostředí Experimentálního prostoru, v někdejších barokních lázních. Zde je k vidění Válkova barevná série fiktivních fotografií a videí, které tematizují venkov jako prostor nespoutané kreativity, falešného folkloru a kolektivní imaginace. Nejde o folklor autentický ani pietní, ale o jeho přehnanou, simulovanou podobu, v níž neexistuje kýč ani jasné hranice mezi vysokým a nízkým uměním. Děti zde nevystupují jako symbol nevinnosti, ale jako radikální tvůrci: zakládají kapely, vyrábějí nástroje, oblékají masky, hrají, křičí a destruuji. Vystavené obrazy jsou dále rozpohybovány ve svérázných videoklipech doprovázených umělcovou noisovou hudbou a instalovány jako obskurní „oldschoolové“ TV vysílání oscilující mezi pseudo-dokumentem, bizarním rituálem a raubířskou hrou.

Nedílnou součástí výstavy jsou Válkovy vlastnoručně vyráběné nástroje, syntezátory a kinetické objekty. Vznikají intuitivně, bez technického školení, z běžně nalezených materiálů jako hybridní útvary na pomezí sochy, hudebního nástroje a rituální pomůcky.

Autor k živelně vzniklým syntezátorům vytváří posléze dokumentační kresby, v nichž si archivuje záznamy myšlenek a principů, na jejichž základě byly vytvořeny tyto rukodělné experimenty. Schematické kresby obsahují i excentrické či poetické popisy zvuků, které objekty vydávají – jazyk se zde stává další vrstvou díla. Interaktivní charakter těchto artefaktů umožňuje divákům vstoupit do výstavy fyzicky, prostřednictvím dotyku, hry a hluku. Zvuk zde není pouhým doprovodem obrazu, ale hlavním nositelem významu.

Výstava *Nadivoko* tak nevypráví lineární příběh ani nenabízí jednoznačné čtení. Místo toho vytváří otevřený, nestabilní prostor, v němž se paměť mísí s fikcí, technologie s dětinskostí a rituál se stává hrou. Válek osvobozuje krajinu i vlastní zkušenost od autenticity a monumentalizace a ukazuje kreativitu jako živelný proces. Divák není pouhým pozorovatelem, ale aktivním účastníkem – je vtahován do světa, jenž je temný i radostně hlučný zároveň, do světa, který se vzpírá vysvětlení, ale nabízí intenzivní audiovizuální a senzomotorickou zkušenost.

Petr Válek (*1976, Šumperk) je výtvarník, hudebník, performer a tvůrce zvukových objektů. Ve svých uměleckých aktivitách propojuje malbu, kresbu, zvuk, performance a intuitivní brikoláž, často s využitím vlastnoručně vyráběných nástrojů, syntezátorů a kinetických objektů. Pravidelně pořádá hudební performance a noisové koncerty, v nichž se zvuk prolíná s vizuální a performativní složkou. Významnou součástí jeho praxe je také dlouhodobá a velmi aktivní prezentace na sociálních sítích, kde publikuje videa, zvukové experimenty a výstupy sledované mezinárodním publikem. Souběžně se svou autorskou tvorbou se také věnuje specifickému performativnímu projektu realizovanému ve spolupráci s umělkyní Frídou Kakao, zaměřenému na expediční výpravy do krajiny a práci s prostředím lesa a periferie. Žije a pracuje v Loučné nad Desnou v podhůří Hrubého Jeseníku.

Untamed presents the art of Petr Válek as a complex psychedelic and phantasmagorical world of sounds, images, objects and performative situations in which memory, games, humour and darkness are naturally intertwined. As an artist, Válek does not work in just one discipline or with just one medium – his art grows out of long-term intuitive practice on the boundary between art, music, performance and bricolage. He typically works in an ‘untamed’ manner: outside academic systems and without the need for technical perfection, but with a distinctive and personal order and inner logic.

An important role in his art is played by the place in which he lives and works – his family home in Loučná nad Desnou, the Jeseník Mountains and the Sudetenland, a peripheral regional lacking anything monumental but with intense traces of history and a specific poetics. One part of the exhibition is set in the Experimental Space of the Baroque cellar, where Válek presents a series of black-and-white photographs made using artificial intelligence. The pictures do not work with the traditional memory of place but are references to the artist’s childhood memories, mixed with an imaginary, hallucinogenic and emotionally urgent reality. The border regions are revealed to us as a landscape of silence, of a strange and abandoned beauty filtered through a child’s mind in which horror, playfulness, the grotesque and absurd humour are all mixed together. As used here, AI is not a technological curiosity but a tool of illusion, used to generate a reality that never existed but that nevertheless feel uncomfortably convincing. Deliberate imperfections, patina, noise and image decay are an integral part of this aesthetic.

The cellar spaces themselves become a co-author of the installation. The stones, the cold and darkness, and the cross-shaped ground plan create an almost ritualistic space recalling a crypt of some kind of residual past.

The changing nature of the illustration over the course of the exhibition (the installation will be changed in June, following the Day of Sound festival) further accentuates the images' impermanence and the ongoing rewriting of history.

By contrast, the second part of the exhibition is in the Experimental Space in the former Baroque baths. Here, visitors will encounter Válek's colourful series of fictional photographs and videos that depict the rural countryside as a place of unfettered creativity, faux folk traditions and collective imagination. The folk customs presented here are neither authentic nor particularly reverent – they are an exaggerated, simulated version in which there exists neither kitsch nor a clear boundary between high and low art. Children are not symbols of innocence but radical creators: they found chapels, make instruments, wear masks, play, shout and destroy. The exhibited photographs are brought to life in unusual music videos, accompanied by the artist's noise music and shown on a strange 'old-school' television broadcast that is one part pseudo-documentary, one part questionable ritual and one part bandit play.

An integral part of the exhibition are Válek's homemade instruments, synthesizers and kinetic objects. These are intuitively, without technical training and using found materials to make hybrid creations that are sculpture, musical instrument and ritual item all in one. Válek subsequently makes drawings for these elementally fashioned synthesizers, in which he documents the ideas and principles that formed the basis for creating these handmade experiments. These diagrams also contain eccentric or poetic descriptions of the sounds that the objects make – language here

becomes another layer of the artwork. Thanks to the interactive character of these artefacts, viewers can physically enter into the exhibition through touch, interactive play and noise. More than merely accompanying the images, in the exhibition sound is an important bearer of meaning.

Untamed does not tell a linear tale, nor does it offer an unambiguous reading. Instead, it creates an open, unstable space in which memory is mixed with fiction, technology with childishness, and ritual with play. Válek frees the landscape and his own experience from authenticity and monumentalisation, and presents creativity as an elemental process. As viewers, we are no mere observers – we are active participants, drawn into a world that is dark and joyfully loud all at once, a world that a world that defies explanation while offering an intense audiovisual and sensorimotor experience.

Petr Válek (*1976, Šumperk) is an artist, musician, performer and creator of sound objects. In his artistic activities, he combines painting, drawing, sound, performance and intuitive bricolage, often involving the use of homemade instruments, synthesizers and kinetic objects. He regularly organises music performances and noise concerts in which sound is intertwined with visual and performative elements. An important component of his artistic practice is his long-term and very active presence on social networks, where he publishes videos, sound experiments and other artistic output for an international audience. Besides his artistic activities, he is also involved in a highly specific performative project realised in collaboration with the artist Frida Kakao involving organised expeditions into the countryside and work with the settings of the forest and the periphery. He lives and works in Loučná nad Desnou in the foothills of the Hrubý Jeseník mountains.